

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1997 - 1998 (*)

MAART 1998

WETSVOORSTEL

tot wijziging van artikel 1 van het koninklijk besluit nr. 22 van 24 oktober 1934 waarbij aan bepaalde veroordeelden en aan de gefailleerden verbod wordt opgelegd bepaalde ambten, beroepen of werkzaamheden uit te oefenen en waarbij aan de rechtbanken van koophandel de bevoegdheid wordt toegekend dergelijk verbod uit te spreken

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE BELAST MET DE PROBLEMEN INZAKE HANDELS- EN ECONOMISCH RECHT UITGEBRACHT DOOR DE HEER RENAAT LANDUYT (1)

- (1) Samenstelling van de commissie
Voorzitter : de heer van den Abeelen (M.)

A. — Vaste leden	B. — Plaatsvervangers
C.V.P. Mevr. Pieters, HH. Vandeurzen, Verherstraeten, Willems,	C.V.P. Mevr. D'Hondt, HH. Didden, Dupré, Pieters, Van Parys,
P.S. HH. Giet, Toussaint, N.,	P.S. HH. Canon, Demotte, N.,
V.L.D. HH. Lano, Van Belle, van den Abeelen,	V.L.D. HH. Desimpel, Huts, Versnick, Verwilghen,
S.P. HH. Landuyt, Vandenbossche,	S.P. HH. Delathouwer, Roose, Van der Maelen,
P.R.L.- HH. Hotermans, Simonet,	P.R.L.- HH. Barzin, Bertrand,
F.D.F.	F.D.F. Vandenhaute,
P.S.C. H. J.-J. Viseur,	P.S.C. HH. Fournaux, Mairesse,
V.B. H. Laeremans,	V.B. Mevr. Colen, H. Van den Broeck,
Agalev/H. J.-P. Viseur Ecolo	Agalev/HH. Deleuze, Ecolo Van Dienderen.

Zie:

- 1311 - 97 / 98 :

- N° 1: Wetsvoorstel van de heer Giet.
- N° 2 en 4 : Amendementen.

Zie ook :

- N° 6 : Tekst aangenomen door de commissie.

(*) Vierde zitting van de 49ste zittingsperiode

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1997 - 1998 (*)

MARS 1998

PROPOSITION DE LOI

modifiant l'article 1er de l'arrêté royal n° 22 du 24 octobre 1934 portant interdiction à certains condamnés et aux faillis d'exercer certaines fonctions, professions ou activités et conférant aux tribunaux de commerce la faculté de prononcer de telles interdictions

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION CHARGÉE DES PROBLÈMES DE DROIT COMMERCIAL ET ÉCONOMIQUE PAR M. RENAAT LANDUYT (1)

- (1) Composition de la commission
Président : de M. van den Abeelen (M.)

A. — Titulaires	B. — Suppléants
C.V.P. Mme Pieters, MM. Vandeurzen, Verherstraeten, Willems,	C.V.P. Mme D'Hondt, MM. Didden, Dupré, Pieters, Van Parys,
P.S. MM. Giet, Toussaint, N.,	P.S. MM. Canon, Demotte, N.,
V.L.D. MM. Lano, Van Belle, van den Abeelen,	V.L.D. MM. Desimpel, Huts, Versnick, Verwilghen,
S.P. MM. Landuyt, Vandenbossche,	S.P. MM. Delathouwer, Roose, Van der Maelen,
P.R.L.- MM. Hotermans, Simonet,	P.R.L.- MM. Barzin, Bertrand,
F.D.F.	F.D.F. Vandenhaute,
P.S.C. M. J.-J. Viseur,	P.S.C. MM. Fournaux, Mairesse,
V.B. M. Laeremans,	V.B. Mme Colen, M. Van den Broeck,
Agalev/M. J.-P. Viseur Ecolo	Agalev/MM. Deleuze, Ecolo Van Dienderen.

Voir:

- 1311 - 97 / 98 :

- N° 1: Proposition de loi de M. Giet.
- N° 2 à 4 : Amendements.

Voir aussi :

- N° 6 : Texte adopté par commission.

(*) Quatrième session de la 49ème législature

DAMES EN HEREN,

De commissie heeft dit wetsvoorstel besproken tijdens de vergaderingen van 29 januari, 19 februari en 12 maart 1998.

I. Inleiding van de heer Giet, indiener van het wetsvoorstel

Het koninklijk besluit nr. 22 kwam tot stand in een periode van economische crisis. Teneinde het vertrouwen in de leiding van de handelsvennootschappen die een beroep op het spaarwezen doen te versterken, werd het bestuur, het toezicht en het beheer daarvan ontzegd aan al wie was veroordeeld tot bepaalde strafbare feiten en daardoor had aangetoond niet de eerlijkheid aan de dag te leggen die vereist is om gelden toevertrouwd door aandeelhouders te beheren. De betrokkene werd automatisch getroffen door een beroepsverbod zodra hij was veroordeeld tot een vrijheidsstraf van ten minste drie maanden, zelfs voorwaardelijk, als dader van of medeplichtige aan een van de in het besluit bedoelde feiten of poging daartoe.

Het wetsvoorstel strekt ertoe aan de lijst van de strafbare feiten die tot een beroepsverbod aanleiding geven de fiscaalrechtelijke misdrijven toe te voegen. De fiscale criminaliteit kan immers uit het oogpunt van het vertrouwen dat men moet kunnen hebben in de leiding van vennootschappen op een lijn worden gesteld met misdrijven als diefstal, verduistering of valsheid en gebruik van valsheid in geschriften.

II. Algemene bespreking

De vertegenwoordiger van de minister van Justitie constateert dat het wetsvoorstel de bestrijding van de fiscale fraude wil versterken. Het past in het door het departement van Justitie gevoerde beleid ter bestrijding van de financiële criminaliteit.

Er moet evenwel meteen op worden gewezen dat de rechtsleer het automatisch en definitief karakter van het in het koninklijk besluit nr. 22 bepaalde beroepsverbod betreurt. Zij stelt dat de verdediging (en ook wel de rechter) soms uit het oog verliest wat het gevolg is van een veroordeling, en dat het beroepsverbod wegens zijn definitief karakter veel te streng is (zie inzonderheid de bijdrage van L. Huybrechts, *Het beroepsverbod van het K.B. nr. 22 van 24 oktober 1934 : een bot zwaard van een blinde justitie*, *Rechtskundig Weekblad*, 1991-92, blz. 1034-1036).

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné cette proposition de loi au cours de ses réunions des 29 janvier, 19 février et 12 mars 1998.

I. Exposé introductif de M. Giet, auteur de la proposition de loi

L'arrêté royal n° 22 a été pris en période de crise économique. Dans le but de renforcer la confiance dans la direction des sociétés commerciales qui font appel à l'épargne, l'administration, la surveillance et la gestion de ces sociétés ont été interdites à quiconque avait été condamné à certaines peines et avait ainsi prouvé qu'il ne possédait pas la probité requise pour gérer des fonds confiés par des actionnaires. La personne concernée était automatiquement frappée d'une interdiction professionnelle dès qu'elle avait été condamnée à une peine privative de liberté de trois mois au moins, même conditionnellement, comme auteur ou complice d'une des infractions visées par l'arrêté ou d'une tentative de ces infractions.

La proposition de loi à l'examen vise à ajouter à la liste des faits délictueux pouvant entraîner l'interdiction professionnelle, les infractions à la législation fiscale. Dans le cadre de la confiance que l'on doit pouvoir avoir dans la direction des sociétés, la criminalité en matière fiscale peut en effet être assimilée à des infractions telles que le vol, le détournement de fonds ou le faux et l'usage de faux en écritures.

II. Discussion générale

Le représentant du ministre de la Justice constate que la proposition de loi à l'examen vise à renforcer la lutte contre la fraude fiscale. Elle s'inscrit dans le droit fil de la politique menée par le département de la Justice en matière de lutte contre la criminalité financière.

Il convient cependant de souligner d'emblée que la doctrine déplore le caractère automatique et définitif de l'interdiction professionnelle prévue par l'arrêté royal n° 22. Elle constate que la défense (de même que le juge, dans certains cas) perd parfois de vue quelles sont les conséquences d'une condamnation et que, par son caractère définitif, l'interdiction professionnelle est une sanction beaucoup trop sévère (voir en particulier la contribution de L. Huybrechts, *Het beroepsverbod van het K.B. nr. 22 van 24 oktober 1934: een bot zwaard van een blinde justitie*, *Rechtskundig Weekblad*, 1991-92, pages 1034-1036).

De vraag rijst derhalve of de regeling van het beroepsverbod niet in zijn geheel moet worden herzien, te meer daar het beroepsverbod niet efficiënt is gebleken : in werkelijkheid worden de verboden functies uitgeoefend via tussenpersonen.

De heer Landuyt is van oordeel dat het koninklijk besluit nr. 22 op een aantal punten kan worden gewijzigd zonder dat het resultaat van verdere studie hoeft te worden afgewacht.

De praktijk leert dat velen niet beseffen welke zware gevolgen een strafrechtelijke veroordeling kan hebben; zij worden zich daar pas veel later van bewust wanneer zij naar aanleiding van andere feiten, ook wegens een overtreding van het beroepsverbod worden vervolgd. De spreker stelt daarom voor de rechters te verplichten zich over een eventueel beroepsverbod uit te spreken telkens als zij een daarvoor in aanmerking komende veroordeling uitspreken, zodat daarover een debat kan plaatsvinden.

Een uitbreiding van de lijst van de in aanmerking komende misdrijven tot de fiscaalrechtelijke misdrijven zal onder die voorwaarden ook gemakkelijker worden aanvaard.

De heer Verherstraeten sluit zich daarbij aan. Hij voegt eraan toe dat ook het probleem van de beperking in de tijd van het beroepsverbod en van de omzeiling van het beroepsverbod via buitenlandse vennootschappen zou moeten worden onderzocht.

Wat de beperking in de tijd betreft, wijst *de heer Landuyt* erop dat steeds de mogelijkheid bestaat om eerherstel te vragen, via een vrij eenvoudige procedure.

Hij pleit er verder voor het probleem van de buitenlandse vennootschappen, dat complexer is, voorafgaandelijk te laten bestuderen door het departement van Justitie.

De heer Jean-Pierre Viseur meent dat het wetsvoorstel alvast het voordeel biedt dat het aangeeft dat ook fiscale misdrijven ernstige misdrijven zijn. Fiscale fraude wordt nu nog al te vaak als een «sport» aanzien. De vraag is wel of fiscaalrechtelijke misdrijven voldoende worden vervolgd.

De spreker is het er voor het overige mee eens dat zou worden afgestapt van het automatisch karakter van het beroepsverbod. Het spreekt vanzelf dat een grote fraudeur niet aan het hoofd mag komen te staan van een belangrijke onderneming of een financiële instelling. Een -weliswaar op zich niet te veronachtzamen- veroordeling opgelopen

On peut par conséquent se demander s'il ne serait pas opportun de revoir l'ensemble des dispositions régissant l'interdiction professionnelle, d'autant plus que ces dispositions se sont avérées inefficaces: les fonctions interdites sont en fait exercées par personne interposée.

M. Landuyt estime que l'on pourrait modifier l'arrêt royal n° 22 sur un certain nombre de points sans attendre les résultats d'études complémentaires.

La pratique montre que beaucoup ne se rendent pas compte des lourdes conséquences que peut avoir une condamnation pénale; ils n'en prennent conscience que beaucoup plus tard, lorsque, dans le cadre d'autres faits, ils sont également poursuivis pour violation de l'interdiction professionnelle. L'auteur propose dès lors de contraindre les juges à statuer sur une éventuelle interdiction professionnelle chaque fois qu'ils prononcent une condamnation susceptible d'emporter une telle sanction, de sorte qu'un débat puisse avoir lieu sur cette question.

Il sera également plus facile d'accepter, dans ces conditions, que la liste des infractions visées soit étendue aux infractions à la législation fiscale.

M. Verherstraeten partage cet avis. Il ajoute qu'il conviendrait aussi d'examiner le problème de la limitation dans le temps de l'interdiction professionnelle et du contournement de cette interdiction par le biais de sociétés étrangères.

En ce qui concerne la limitation dans le temps, *M. Landuyt* fait observer qu'il sera toujours possible d'introduire une demande de réhabilitation, en engageant une procédure relativement simple.

Il plaide par ailleurs pour que l'on charge au préalable le département de la Justice d'étudier la problématique des sociétés étrangères, qui est plus complexe.

M. J.-P. Viseur estime que la proposition de loi à l'examen a en tout cas l'avantage de préciser que les infractions fiscales constituent également des infractions graves. La fraude fiscale est encore trop souvent considérée comme un «sport». On peut toutefois se demander si l'on poursuit suffisamment les infractions à la législation fiscale.

Pour le surplus, l'intervenant est d'accord pour que l'on renonce au caractère automatique de l'interdiction professionnelle. Il va de soi qu'un grand fraudeur ne peut assumer la direction d'une entreprise importante ou d'une institution financière. En revanche, la condamnation encourue par le gérant d'une petite entreprise - condamnation dont il faut

door de zaakvoerder van een kleine onderneming levert ongetwijfeld niet een dermate groot gevaar op voor de maatschappij dat zij een automatisch beroepsverbod zou wettigen. Het automatisch karakter komt ook onrechtvaardig voor wanneer men constateert dat het in grote ondernemingen vaak de ondergeschikten zijn die strafrechtelijk voor de feiten moeten opdraaien en dus door het beroepsverbod worden getroffen.

Tot besluit van de algemene bespreking verklaart de heer Giet zich akkoord met de opheffing van het automatisch karakter van het beroepsverbod.

III. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen

Artikel 1

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 2

De heer Giet dient een amendement nr. 1 in (Stuk nr. 1311/2) ter vervanging van het artikel, teneinde tegemoet te komen aan de tijdens de algemene bespreking gemaakte opmerkingen betreffende het automatisch karakter van het beroepsverbod en de beperking in de tijd.

De indiener stelt voor te bepalen dat de rechter de veroordeling kan doen gepaard gaan met een beroepsverbod, waarvan hij de duur vaststelt, zonder dat die echter minder dan 5 jaar mag bedragen.

Tevens worden de fiscaalrechtelijke misdrijven die het wetsvoorstel wil toevoegen in het amendement nader bepaald.

De vertegenwoordiger van de minister deelt mee dat het advies van de administratie van Financiën werd ingewonnen. Daarin wordt erop gewezen dat diverse fiscale wetgevingen reeds in specifieke beroepsverboden voorzien. In het geval van artikel 455 van het Wetboek van inkomstenbelastingen 1992 gaat het bijvoorbeeld om een beroepsverbod dat de rechter kan uitspreken voor een duur van drie maanden tot vijf jaar.

Die beperking in de tijd zou ook in dit wetsvoorstel moeten worden opgenomen. De huidige regeling sluit immers elke evenredigheid tussen de duur van de sanctie en de ernst van de feiten uit.

In dat opzicht kan ze echter de toets van het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens niet doorstaan. Volgens het Hof te Straats-

certain tenir compte - ne présentera évidemment pas pour la société des risques tels qu'elle justifierait automatiquement une interdiction professionnelle. Ce caractère automatique paraît également inéquitable lorsque l'on constate que, dans les grandes entreprises, ce sont souvent les subordonnés qui doivent assumer la responsabilité pénale des faits et qui sont dès lors frappés par l'interdiction professionnelle.

En conclusion de la discussion générale, M. Giet déclare accepter que l'on lève le caractère automatique de l'interdiction professionnelle.

III. Discussion des articles et votes

Article 1er

Cet article ne donne lieu à aucune observation et est adopté à l'unanimité.

Art. 2

M. Giet présente un amendement (n° 1, Doc. n° 1311/2) visant à remplacer l'article, afin de tenir compte des observations formulées au cours de la discussion générale en ce qui concerne le caractère automatique de l'interdiction professionnelle et la limitation dans le temps.

L'auteur propose de préciser que le juge peut assortir la condamnation d'une interdiction professionnelle, dont il détermine la durée, qui ne peut toutefois être inférieure à cinq ans.

L'amendement précise en outre les infractions fiscales que la proposition de loi ajoute à l'arrêté royal.

Le représentant du ministre signale que l'on a demandé l'avis de l'administration des Finances. Cet avis souligne que diverses législations fiscales prévoient déjà des interdictions professionnelles spécifiques. Dans le cas de l'article 455 du Code des impôts sur les revenus 1992, il s'agit d'une interdiction professionnelle que le juge peut prononcer pour une durée de trois mois à cinq ans.

Cette limitation dans le temps devrait aussi figurer dans la loi proposée. Le règlementation actuelle exclut, en effet, toute proportionnalité entre la durée de la sanction et la gravité des faits. A cet égard, elle ne résiste toutefois pas à l'épreuve de la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme. La Cour européenne des droits de l'homme

burg kan immers geen straf worden uitgesproken die de maatschappelijke reclassering van de veroordeelde onmogelijk maakt.

Het lijkt derhalve noodzakelijk voor het beroepsverbod een minimum- en een maximumduur te bepalen, waarbij men zich zou kunnen laten leiden door de fiscale wetgevingen (zie hierboven) of door artikel 3bis van het koninklijk besluit nr. 22 dat een duur van minimaal drie jaar en maximaal tien jaar bepaalt.

De vertegenwoordiger van de minister acht voor het overige een grondige herziening van het koninklijk besluit nr. 22 wenselijk. De tekst van het besluit is ingevolge de opeenvolgende wijzigingen immers moeilijk leesbaar geworden. Bovendien wordt het beroepsverbod in de praktijk al te gemakkelijk omzeild via fictieve of *off-shore* vennootschappen.

De heer Jean-Jacques Viseur pleit ervoor het minimum vast te stellen op drie jaar. Een beroepsverbod van drie maanden lijkt hem weinig zinvol.

De heer Willems vraagt zich af of een niet in de tijd beperkt beroepsverbod toch niet moet worden overwogen voor personen wier handelwijze bij herhaling schadelijk is gebleken voor het handelsverkeer.

De heer Laeremans is daarentegen van oordeel dat wederaanpassing van de betrokkenen niet bij voorbaat mag worden uitgesloten.

De heren Landuyt en Vandenbossche dienen een amendement nr. 10 in (Stuk nr.1311/3) ter vervanging, bij een nieuw artikel 2, van het opschrift van het koninklijk besluit nr. 22 en een amendement nr. 2 (Stuk nr. 1311/3) tot invoeging van een nieuw artikel 3, dat de tekst van artikel 2 van het wetsvoorstel beoogt te vervangen.

De heer Vandenbossche legt uit dat amendement nr. 2 in tegenstelling tot amendement nr. 1 de voorwaarde dat de veroordeling een vrijheidsstraf van ten minste drie maanden moet inhouden laat wegvallen, zodat eventueel een geldboete en een beroepsverbod kunnen worden opgelegd.

De heer Giet wijst erop dat een gevangenisstraf van drie maanden vandaag wellicht in tegenstelling tot de jaren dertig als betrekkelijk licht wordt beschouwd.

De heer Willems is zoals de heer Vandenbossche van oordeel dat het op het gebied van het economisch strafrecht niet zo vanzelfsprekend is dat al-

estime que l'on ne peut prononcer des peines qui rendent impossible la réinsertion sociale du condamné.

Il paraît par conséquent indispensable de déterminer une durée minimale et une durée maximale pour l'interdiction professionnelle, en se basant sur les législations fiscales (voir ci-dessus) ou sur l'article 3bis de l'arrêté royal n° 22, qui prévoit une durée minimale de trois ans et une durée maximale de dix ans.

Le représentant du ministre estime par ailleurs qu'une révision approfondie de l'arrêté royal n° 22 s'impose. Les modifications successives ont en effet fortement altéré la lisibilité de ce texte. De plus, il est trop aisé, dans la pratique, de contourner l'interdiction professionnelle au moyen de sociétés fictives ou *off-shore*.

M. Jean-Jacques Viseur plaide pour que le minimum soit fixé à trois ans. Une interdiction professionnelle de trois mois n'aurait, selon lui, guère de sens.

M. Willems se demande s'il ne s'indique pas d'envisager une interdiction professionnelle illimitée dans le temps pour les personnes dont les pratiques se sont, à plusieurs reprises, avérées nuisibles aux pratiques de commerce.

M. Laeremans estime en revanche que l'on ne peut exclure à l'avance toute possibilité de réinsertion dans le chef des intéressés.

MM. Landuyt et Vandenbossche présentent un amendement (n° 10, Doc. n° 1311/3) visant à remplacer, dans le cadre d'un nouvel article 2, l'intitulé de l'arrêté royal n° 22 et un amendement (n° 2, Doc. n° 1311/3) visant à insérer un article 3 remplaçant l'article 2 de la proposition de loi.

M. Vandenbossche explique que, contrairement à l'amendement n° 1, l'amendement n° 2 supprime la condition selon laquelle la condamnation doit comporter une peine privative de liberté de trois mois au moins, de sorte qu'une personne peut être condamnée à une amende et à une interdiction d'exercer une profession.

M. Giet souligne qu'une peine d'emprisonnement de trois mois est considérée aujourd'hui comme une peine relativement légère, ce qui n'était sans doute pas le cas dans les années trente.

M. Willems partage l'avis de M. Vandenbossche, selon lequel les infractions pénales commises dans le domaine économique sont loin d'être toujours

tijd gevangenisstraffen worden uitgesproken. Een hoge geldboete ligt vaak meer voor de hand.

Tot besluit van de bespreking dient *de heer Giet de subamendementen nrs. 6 tot 8* op amendement nr. 1 in (Stuk nr. 1311/3), tot weglating daarin van de woorden «tot een vrijheidsstraf van ten minste drie maanden» en ter vervanging van de laatste volzin in het 3° van de voorgestelde tekst door de volgende volzin : «De rechter stelt de duur van dat verbod vast zonder dat die minder dan drie jaar of meer dan tien jaar mag bedragen.»

Ten slotte wordt voorgesteld in het 3° van de voorgestelde Franse tekst, *in limine* van het tweede lid, het woord «pourra» te vervangen door het woord «peut».

In het licht van deze voorgestelde aanpassingen wordt amendement nr. 2 ingetrokken.

Er worden verder een aantal tekstverbeteringen aangebracht in het 3° van de voorgestelde tekst :

— het woord «beheerder» wordt vervangen door het woord «bestuurder», conform de Nederlandse tekst van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen, vastgelegd bij wet van 26 mei 1983 ;

— de woorden «de functies van de aangestelde voor het beheer van het Belgisch filiaal bedoeld in artikel 198, tweede lid» (van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen) worden vervangen door «de functie van persoon belast met het bestuur van een vestiging in België, bedoeld in artikel 198, § 6, eerste lid», conform de wijzigingen die de wet van 13 april 1995 in artikel 198 heeft aangebracht.

*
* *

De subamendementen nrs. 6 tot 8 en het aldus gewijzigde amendement nr. 1 van de heer Giet worden eenparig aangenomen.

Amendement nr. 10 van de heren Landuyt en Vandenbossche wordt eenparig aangenomen.

Art. 3 (nieuw)

De heren Landuyt en Vandenbossche dienen een amendement nr. 2 in (Stuk nr.1311/3) tot invoeging van een nieuw artikel 3 (zie hierboven de bespreking van artikel 2).

*
* *

Amendement nr. 2 werd ingetrokken.

punies de peines d'emprisonnement. Il est plus fréquent qu'elles soient punies d'une lourde amende.

En conclusion de la discussion, *M. Giet* présente, à l'amendement n° 1, les *sous-amendements n°s 6 à 8* (Doc. n° 1311/3), visant à supprimer les mots «d'une peine privative de liberté de trois mois au moins» et à remplacer, au 3° du texte proposé, la dernière phrase par la phrase suivante: «Le juge détermine la durée de cette interdiction sans qu'elle puisse être inférieure à 3 ans, ni supérieure à 10 ans.

Enfin, il est proposé de remplacer, à la fin du deuxième alinéa du 3°, le mot «pourra» par le mot «peut».

Compte tenu de ces adaptations, l'amendement n° 2 est retiré.

Un certain nombre de corrections techniques sont ensuite apportées au 3° du texte proposé :

— dans le texte néerlandais, le mot «beheerder» est remplacé par le mot «bestuurder», conformément à la terminologie utilisé dans le texte néerlandais des lois coordonnées sur les sociétés commerciales, tel qu'il a été établi dans la loi du 26 mai 1983;

— les mots «les fonctions de préposé à la gestion d'un établissement belge, prévu par l'article 198, alinéa 2 (des lois coordonnées sur les sociétés commerciales)» sont remplacés par les mots «les fonctions de préposé à la gestion d'un établissement en Belgique visées à l'article 198, § 6, alinéa premier», conformément aux modifications apportés à l'article 198 par la loi 13 avril 1995.

*
* *

Les sous-amendements n°s 6 à 8 et l'amendement n° 1, ainsi modifié, de *M. Giet* sont adoptés à l'unanimité.

L'amendement n° 10 de *MM. Landuyt et Vandenbossche* est adopté à l'unanimité.

Art. 3 (nouveau)

MM. Landuyt et Vandenbossche présentent un amendement (n° 2, Doc. n° 1311/3) tendant à insérer un article 3 (nouveau) (voir ci-dessus la discussion de l'article 2).

*
* *

L'amendement n° 2 est retiré.

Art. 4 (nieuw)

De heren Landuyt en Vandenbossche dienen een *amendement nr. 3* in (Stuk nr. 1311/3) tot invoeging van een nieuw artikel 4. Het amendement strekt ertoe om ook het beroepsverbod bepaald in artikel 1bis van het koninklijk besluit nr. 22 facultatief te maken.

Bij *subamendement nr. 9* (Stuk nr. 1311/3) stelt *de heer Vandenbossche* verder voor om ook in het voorgestelde artikel 1bis het misdrijf van misbruik van vennootschapsgoederen op te nemen.

De heer Jean-Jacques Viseur vraagt zich af of het wel zin heeft het beroepsverbod te handhaven voor feiten die, zoals de laattijdige aangifte van het faillissement, die voorheen onder het misdrijf van eenvoudige bankbreuk vielen en nu worden omschreven in de artikelen 489 en 489bis van het Strafwetboek, te meer daar de rechter voortaan een beroepsverbod zou kunnen opleggen samen met een zelfs voorwaardelijke boete.

De vertegenwoordiger van de minister wijst erop dat de laattijdige aangifte van het faillissement volgens de nieuwe faillissementswet pas strafbaar is als ze niet binnen de maand wordt gedaan (tegenover drie dagen voorheen) en dat het nieuwe artikel 489bis bovendien een bijzonder opzet vereist.

De heer Vandenbossche voegt eraan toe dat de rechter in ieder geval niet langer verplicht zal zijn een beroepsverbod op te leggen, zodat het geopperde bezwaar eerder theoretisch is.

*
* *

Subamendement nr. 9 van de heer Vandenbossche en het aldus gewijzigde amendement nr. 3 van de heren Landuyt en Vandenbossche worden eenparig aangenomen.

Art. 5 (nieuw)

De heren Landuyt en Vandenbossche dienen een *amendement nr. 4* in (Stuk nr. 1311/3) tot invoeging van een nieuw artikel 5, dat ertoe strekt om ook in artikel 2 van het koninklijk besluit nr. 22 de vereiste van een veroordeling tot een vrijheidsstraf van ten minste drie maanden te vervangen door de vereiste van een zelfs voorwaardelijke veroordeling.

*
* *

Art. 4 (nouveau)

MM. Landuyt et Vandenbossche présentent un *amendement (n° 3, Doc. n° 1311/3)* tendant à insérer un article 4 (nouveau). L'amendement tend à conférer également un caractère facultatif à l'interdiction professionnelle visée à l'article 1erbis de l'arrêté royal n° 22.

M. Vandenbossche présente par ailleurs un *sous-amendement (n° 9 - Doc. n° 1311/3)* tendant à inscrire également l'abus de biens sociaux dans les infractions visées à l'article 1erbis.

M. J.-J. Viseur demande s'il est vraiment utile de maintenir l'interdiction professionnelle pour des faits, tels que l'aveu tardif de faillite, qui, précédemment, relevaient de l'infraction de banqueroute simple et sont actuellement définis aux articles 489 et 489bis du Code pénal, d'autant plus que le juge pourrait désormais infliger à la fois une interdiction professionnelle et une amende, fût-elle conditionnelle.

Le représentant du ministre fait observer que, selon la nouvelle loi sur les faillites, l'aveu tardif de faillite n'est punissable que s'il n'est pas fait dans le mois (contre trois jours auparavant) et que le nouvel article 489bis suppose en outre une intention délibérée.

M. Vandenbossche ajoute qu'en tout cas, le juge ne sera plus obligé d'infliger une interdiction professionnelle, si bien que la réclamation sera plutôt d'ordre théorique.

*
* *

Le sous-amendement n° 9 de M. Vandenbossche et l'amendement n° 3, ainsi modifié, de MM. Landuyt et Vandenbossche sont adoptés à l'unanimité.

Art. 5 (nouveau)

MM. Landuyt et Vandenbossche présentent un *amendement (n° 4, Doc. n° 1311/3)* visant à insérer un article 5 (nouveau) remplaçant également, dans l'article 2 de l'arrêté royal n° 22, l'exigence d'une condamnation à une peine privative de liberté de trois mois au moins par celle d'une condamnation même conditionnelle.

*
* *

Amendement nr. 4 wordt eenparig aangenomen.

Art. 6 (nieuw)

De heren Landuyt en Vandenbossche dienen een amendement nr.5 in (Stuk nr.1311/3) tot invoeging van een nieuw artikel 6 dat een overgangsbepaling bevat. Het amendement wordt ingetrokken.

IV. Tweede lezing (artikel 72 van het reglement)

De in eerste lezing aangenomen tekst wordt ter vergadering van 12 maart 1998 voor een tweede lezing voorgelegd.

De commissie bevestigt de stemmingen die in eerste lezing werden uitgebracht. Daarnaast wordt een nieuw amendement ingediend op het nieuwe artikel 5 en amendementen tot invoeging van een nieuw artikel 6.

Art. 5(nieuw)

De heren Giet en Landuyt dienen een amendement nr. 13 in (Stuk nr.1311/4) tot wijziging van artikel 2 van het koninklijk besluit nr. 22, teneinde ook het beroepsverbod dat betrekking heeft op de veroordelingen die door buitenlandse rechtscolleges worden uitgesproken facultatief te maken.

*
* *

Amendement nr. 13 wordt eenparig aangenomen.

Art. 6(nieuw)

De heer Giet dient een amendement nr. 11 in (Stuk nr. 1311/4) tot invoeging van een nieuw artikel 6, waarbij wordt voorgesteld een overgangsbepaling in te voegen die de beroepsverboden die van rechtswege voortvloeien uit de veroordelingen die werden uitgesproken vóór de inwerkingtreding van de nieuwe wet naargelang van de duur van de uitgesproken straf in de tijd te beperken.

De heer Landuyt vreest dat de bij amendement nr. 11 voorgestelde regeling in de praktijk moeilijk toepasbaar zal zijn. De differentiëring naargelang van de zwaarte van de veroordeling is zijns inziens ook niet zo vanzelfsprekend; de rechter heeft bij het bepalen van de strafmaat uiteraard geen rekening kunnen houden met dit gevolg dat de wetgever nu aan zijn beslissing verbindt. De spreker stelt daarom een eenvormige duur van tien jaar voor.

De minister vraagt zich af of geen discriminatie in het leven wordt geroepen tussen degenen die vóór

L'amendement n° 4 est adopté à l'unanimité.

Art. 6 (nouveau)

MM. Landuyt et Vandenbossche présentent un amendement (n° 5, Doc. n° 1311/3) visant à insérer un article 6 (nouveau) contenant une disposition transitoire. L'amendement est retiré.

IV. Deuxième lecture (article 72 du règlement)

Le texte adopté en première lecture est soumis à une deuxième lecture lors de la réunion du 12 mars 1998.

La commission confirme les votes émis lors de la première lecture. Sont en outre présentés un nouvel amendement au nouvel article 5 ainsi que des amendements visant à insérer un article 6 (nouveau).

Art. 5 (nouveau)

MM. Giet et Landuyt présentent un amendement (n° 13 - Doc n° 1311/4) visant à modifier l'article 2 de l'arrêté royal n° 22, afin de rendre également facultative l'interdiction professionnelle résultant de condamnations prononcées par des juridictions étrangères.

*
* *

L'amendement n° 13 est adopté à l'unanimité.

Art. 6 (nouveau)

M. Giet présente un amendement (n° 11 - Doc. n° 1311/4) visant à insérer sous un article 6 (nouveau), une disposition transitoire limitant dans le temps les interdictions professionnelles qui résultent de plein droit des condamnations prononcées avant l'entrée en vigueur de la loi proposée et ce, en fonction de la durée de la peine prononcée.

M. Landuyt craint que la réglementation proposée dans l'amendement n° 11 soit difficilement applicable dans la pratique. Il n'est pas aussi évident, selon lui, d'opérer une différenciation selon la gravité de la condamnation. En fixant le taux de la peine, le juge n'a évidemment pas pu tenir compte de cette conséquence que le législateur lie aujourd'hui à sa décision. L'intervenant propose dès lors une durée unique de dix ans.

Le ministre se demande si l'on n'instaurerait pas ainsi une discrimination entre ceux qui auront été

de inwerkingtreding van de wet werden veroordeeld en degenen die daarna worden veroordeeld wegens soortgelijke feiten. In het eerste geval blijft het beroepsverbod tien jaar duren, ook al betreft het een veroordeling die veel ouder is, terwijl het in het tweede geval facultatief is en maximaal tien jaar kan duren. Moet de nieuwe regeling niet ten goede komen aan diegenen die vóór de inwerkingtreding van de wet werden veroordeeld? Moet met andere woorden de nieuwe wet niet onmiddellijk worden toegepast op de toekomstige gevolgen van een in het verleden ontstane rechtstoestand?

De heer Landuyt merkt op dat de toestand van degenen die vóór de inwerkingtreding van de wet werden veroordeeld in ieder geval verbeterd. Zo de wet niets zou bepalen, dan zou het beroepsverbod levenslang blijven duren. Nu wordt het omgezet in een beroepsverbod van tien jaar.

De spreker is evenwel van oordeel dat de periode van tien jaar moet worden gerekend vanaf de datum van de veroordeling die tot het beroepsverbod aanleiding heeft gegeven. Hij dient daartoe een *amendement nr. 12* in (Stuk nr. 1311/4).

De heer Giet, alsook *de minister*, verklaren met die oplossing te kunnen instemmen.

*
* *

Amendement nr. 11 van de heer Giet wordt ingetrokken.

Amendement nr. 12 van de heer Landuyt wordt eenparig aangenomen.

Het aldus gewijzigde wetsvoorstel wordt eenparig aangenomen.

De rapporteur,

R. LANDUYT

De voorzitter,

M. VAN DEN ABELEN

condamnés avant l'entrée en vigueur de la loi et ceux qui auront été condamnés, pour des faits comparables, après son entrée en vigueur. Dans le premier cas, l'interdiction professionnelle continue à produire ses effets pendant dix ans, même s'il s'agit d'une condamnation beaucoup plus ancienne, tandis qu'elle est facultative et limitée à une durée maximale de dix ans dans le deuxième cas. La nouvelle réglementation ne doit-elle pas être favorable à ceux qui ont été condamnés avant l'entrée en vigueur de la loi? En d'autres termes, la nouvelle loi ne doit-elle pas s'appliquer immédiatement aux effets futurs d'une situation juridique née avant son entrée en vigueur?

M. Landuyt fait observer que la loi proposée améliore en tout cas la situation des personnes qui ont été condamnées avant son entrée en vigueur. Si la loi ne prévoyait rien, l'interdiction professionnelle leur serait applicable à vie. Grâce à cette disposition nouvelle, elle est commuée en une interdiction professionnelle de dix ans.

L'intervenant considère néanmoins que la période de dix ans doit prendre cours le jour de la condamnation qui a donné lieu à l'interdiction professionnelle. Il présente dès lors un *amendement* en ce sens (*n° 12* (Doc. n° 1311/4)).

M. Giet et *le ministre* déclarent marquer leur accord sur cette proposition.

*
* *

L'amendement n° 11 de M. Giet est retiré.

L'amendement n° 12 de M. Landuyt est adopté à l'unanimité.

La proposition de loi, telle qu'elle a été modifiée, est adoptée à l'unanimité.

Le rapporteur,

R. LANDUYT

Le président,

M. VAN DEN ABELEN